

KVÜÕA SISSEASTUMISKONKURSIST JA SELLE SEOSTEST EDASISTE ÕPINGUTEGA

PEEP UBA

Sissejuhatus

Tehtud uurimuste põhjal on selgunud, et Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste (KVÜÕA) kadettide sisseastumiskonkursi põhjal kujunenud paremusjärjestuse seos edasijõudmisega hilisemates õpingutes on suhteliselt nõrk. Sellest järeldub, et valikukriteeriumid sisseastumiskonkursi paremusjärjestuse moodustamiseks ei pruugi anda parimaid kadette.¹ Tegelikult on probleem üldisem. Kõigil kõrgkoolidel tuleb sisseastumiskriteeriumide väljatöötamisel arvestada, et haridusstruktuur on lähiminekus üle elanud mitmeid ümberkorraldusi ning riigieksamite hindamis- ja korraldusmeetodid muutuvad pidevalt. Sobivate üliõpilaskandidaatide valikut mõjutavad ka teiste kõrgkoolide vastuvõtutingimustes tehtavad muudatused,^{2,3} 2004. aastal näiteks lävendipõhise vastuvõtu sisseviimine Tartu Ülikoolis. Siinjuures tuleb märkida, et vastuvõtt

¹ P. Uba. KVÜÕA kadettide akadeemilise edasijõudmise prognoosimisest sisseastumiskonkursi alusel. — KVÜÕA toimetised, 2003, nr 2, Lk 123–132. [Edaspidi *Uba 2003.*]

Uuringu läbiviimisel oli autori käsutuses suhteliselt piiratud andmestik (kolme põhikursuse sisseastumiskonkursi tulemused ning kahe põhikursuse õpingute tulemused), mille põhjal pole võimalik teha kaugeleulatuvaid järeldusi. Käesolevaga jätkame osaliselt samu uuringud, kuid nüüd on kahe aastakäigu andmestiku asemel juba kolme õppeaasta hinded.

² J. Saar. Ülikool korraldab tudengite vastuvõtu põhjalikult ümber. — Tartu Postimees. 16. juuli 2004. a.

³ H. Mattisen. Kõik soovivad ülikooli? — Postimees. 04. august 2004. a.

KVÜÕAse tekitab jätkuvalt muret nii konkursi vähesuse kui ka kadeti-kandidaatide keskhariduse ebaühtlase taseme poolest.

*Bundeswehr*⁴ ja teiste riikide^{5,6} kadetikandidaatide väljavalimisel peetakse tähtsaks oskust komplekselt arvestada senist edukust haridus-teel ning väljaarendatud testide kasutamist nii grupitöö kui ka potentsiaalse juhi võimekuse hindamiseks. Taoliste testide rakendamisvõimalused meie haridusruumis vajavad eelnevat analüüsi ja siinseile tingimustele kohendamist.

Käesoleva analüüsi eesmärk on jälgida kadettide õppeedukuse näitajaid ja leida neid mõjutavad statistilised seosed, et juba esimestel semestritel välja selgitada, missugustel kadetidel võib tekkida probleeme õpingutes edasijõudmisega ja kes vajaksid õpingutes suuremat tähelepanu või juhendamist.

Loomulikult kerkib küsimus, kas kasutuselolevad valikukriteeriumid on piisavalt pädevad hindama ohvitseri võimekust edaspidises teenistuses. On vaja luua andmekogu, mis sisaldaks lisaks kadettide õpitulemustele ka nende varasemaid hindeid, hinnanguid varasemast teenistuskäigust ja tagasisidet hilisemast karjäärast. Andmekogu alusel oleks võimalik täiustada sisseastumiskursi valikukriteeriume.

Sisseastumiskonkurss

Sisseastumiskursi tingimusi on kirjeldatud nii KVÜÕA toimetistes ilmunud artiklis⁷ kui ka KVÜÕA kodulehel.⁸ Võrreldes varasemate aastatega muudeti 2004. aastal kaheksanda põhikursuse vastuvõtutingimusi.

⁴ Bundeswehr. Du Willst Zukunft. Karriere bei der Bundeswehr Offizier. <http://www.bundeswehr.de/karriere/index.php>, 24.08.2004.

⁵ vt nt Royal Military Academy of Belgium: <http://www.rma.ac.be/rmadotnet>, 24.08.2004;

I am a candidate: <http://www.rma.ac.be/rma/admission/default.asp?Page=1>, 24.08.2004.

⁶ **S. Gutknecht.** An Evaluation Study of the Different Selection Instruments for Professional Officers. 3rd European Meeting on Military Pedagogy: presentation, Monday, 9 September, 2002.

⁷ **Uba** 2003.

⁸ KVÜÕA sisseastumistingimused, <http://www.ksk.edu.ee/>, 13.07.2004.

Üldfüüsilise testi puhul loobuti konkursipunktidest, sest varasemate aastate kogemus näitas, et kehalistel katsetel peaaegu puudus mõju paremusjärjestuse kujunemisele (vt ka tabel 2).⁹ Samuti pole täheldatud selle testi seost edaspidiste õpingute edukusega. Selleks, et sisseastumiskonkursil jätkuvalt osaleda, piisab nüüd kolme füüsilise katse alammnormi täitmisest. Selle muudatusega kahanes suurim võimalik konkursipunktide arv varasemalt 25 punktilt 22 punktile. See tähendab, et enam pole võimalik võrrelda erinevate aastate sissesaamise nivooid absoluut-arvudes, vaid seda saab teha vastavaid suhteid kasutades. Tabelis 1 on esitatud õppima pääsemise nivood erinevate aastate kaupa.

Tabel 1. Sisseastumiskonkurss aastate kaupa

Aasta	Kandidaatide arv ühele kadetikohale ¹⁰	Suurim võimalik punktisumma	Õppima pääsemise nivoo	Suhe
2001	2,8	25	12,5	0,5
2002	3,3	25	13,5	0,54
2003	1,9	25	13,5	0,54
2004	1,4	22	7,5	0,34

Näeme, et oluline muutus on toimunud viimasel aastal. Kandidaatide arvu vähenemine näitab noorte huvi vähenemist ohvitserikutse omandamise vastu, õppima pääsemise nivoo langus aga ka seda, et huvi on langenud konkursis tugevamate puhul. Õppima pääsemiseks piisab vaid minimaalse positiivse tulemuse saavutamisest kõigis testides. Pole teada, kas sellise olukorra on põhjustanud ohvitserikutse madal prestiiž noorte silmis, KVÜÕA vähene reklaam, läbimõttlemata mainekujundus või infopuudus. Konkurssi võib mõjutada ka noorte hulgas leviv väärarusaam “Eks ta üks mõttetu kool ole”. Ei saa ka välistada teiste kõrgkoolide vastuvõtutingimuste muutmisest tekkinud olukorda, kus mitmetele eriala-

⁹ Uba 2003.

¹⁰ <http://www.ksk.edu.ee/sisse/konkurss.htm>, 11.08.2004.

dele võeti lävendipõhiselt vastu peaaegu kõik soovijad¹¹ ning kus vastuvõetavate arvud võrreldes varasemate aastatega mitmekordistusi.¹²

Konkursipunktide kujunemine

Ülevaade sisseastumiseksamite ja konkursipunktide võimalike lineaarsete seoste tugevusest viimase nelja aasta sisseastumiskonkursside kohta on esitatud tabelis 2. Näeme, et pidevalt on kasvanud kutsesobivusvestluse korrelatsiooninäitaja, erinevatel aastatel ilmnevad erinevused essee ja psühholoogilise testi osatähtsuses, matemaatika rolli kasv viimasel aastal võib olla tingitud üldkonkursi nõrkusest.

Tabel 2. Sisseastumiskonkursi korrelatsioonikordajad sisseastumistestidega

	Mate- maatika	Üld- füüsiline test	Essee	Psühho- loogiline test	Kutse- sobivus- vestlus
5. PK (2001)	0,437	0,12	0,46	0,633	0,256
6. PK (2002)	0,488	-0,021	0,542	0,695	0,355
7. PK (2003)	0,421	0,09	0,598	0,358	0,446
8. PK (2004)	0,698	–	0,335	0,606	0,676
5.–8. põhikursus	0,495		0,519	0,623	0,486

Kõigi nelja aasta konkursitulemusi komplekselt analüüsid (tabeli 2 viimane rida) on näha, et testide osakaal lõpptulemuse kujunemisel on enam-vähem võrdne, ükski katse ei ole teistest oluliselt suurema või väiksema tähtsusega. Seega, erinevate testide kõikumised erinevatel aastatel tulenevad pigem konkreetse hindamiskomisjoni tööst, kuid üldtingimused on põhimõtteliselt õiged. KVÜÖAs on kavas korraldada täiendav vastuvõtutest, millega hinnatakse kandidaatide teadmisi sõduri-

¹¹ TÜ vastuvõetueskiri: <http://www.ut.ee/30425>, 24.08.2004.

¹² J. Saar. Tudengite tulv ähvardab kaht teaduskonda. — Postimees, 13. aug 2004.

oskuste alal. Tähtis on, et selle testi osatähtsus paremusjärjestuse kujunemisel ei erineks oluliselt seniste katsete/eksamite rollist.

Kaheksas põhikursus

Kaheksanda põhikursuse sisseastumiseksamid toimusid 2004. aasta suvel, käesoleva analüüsi tegemise ajaks pole kadetid läbinud hindelisi õppeaineid. Tabel 3 kaheksanda põhikursuse ehk 2004. aastal sooritatud sisseastumiskonkursi kohta on esitatud eesmärgiga säilitada vastavad andmed.

Tabel 3. Kaheksanda põhikursuse sisseastumiskonkurss

	Matemaa- tika	Essee	Psühho- loogiline test	Kutse- sobivus- vestlus
Essee	0,005			
Psühholoogiline test	0,100	-0,063		
Kutsesobivusvestlus	0,327	0,025	0,341	
Konkurss	0,698	0,335	0,606	0,676

Seitsmenda põhikursuse õpingud

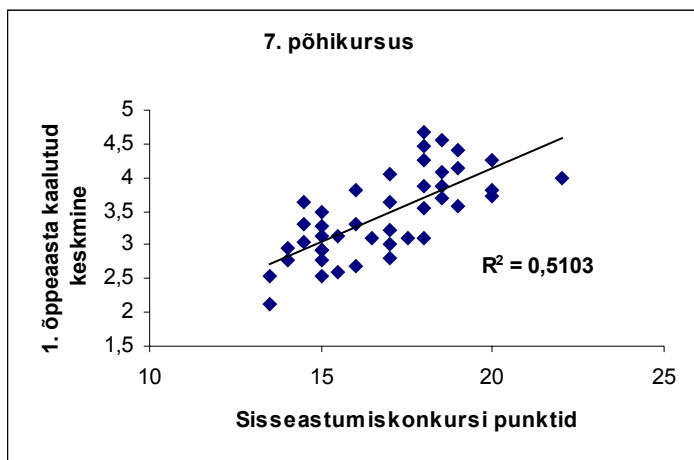
Aastal 2003 alustanud kadetid ehk seitsmes põhikursus (7. PK) on käesoleva analüüsi tegemise ajaks (jaanipäevaks 2004) õppinud kaks semestrit ning läbinud selle aja jooksul 24 ainet, millest 9 on lõppenud hindelise eksamiga kokku 11 ainepunkti ulatuses. Tabelis 4 on esitatud kaalutud keskmise hinde korrelatsioonid sisseastumistestide ja sisseastumisel saavutatud paremusjärjestusega. Kadeti keskmise hinde leidmisel kasutatakse kaaludena õppeaine mahtu ainepunktides ja kaalutud keskmiste alusel otsustatakse nii kadettide edasijõudmine kui ka paremusjärjestus.

Tabel 4. Seitsmes põhikursus

	Mate- maatika	Üld- füüsiline test	Essee	Psühho- loogiline test	Kutse- sobivus- vestlus	Kon- kurs
Üldfüüsiline test	0,20					
Essee	-0,27	-0,22				
Psühholoogiline test	0,06	-0,17	0,01			
Kutsesobivusvestlus	-0,34	-0,27	0,44	-0,06		
Konkurs	0,39	0,03	0,54	0,53	0,38	
Esimese õppeaasta kaalutud keskmine	0,33	-0,12	0,40	0,31	0,38	0,71

Sisseastumiskonkursi üksikute testidel puudub arvestatav lineaarne seos esimese õppeaasta õpingutega. Samas on tugev seos konkursipunktidel tervikuna, vastav korrelatsiooninäitaja on 0,71. Alltoodud hajuvusdiagrammilt 1 on näha, et seitsmendal põhikursusel puuduvad arvestatavad erandid, mis võiksid korrelatsiooninäitajat oluliselt muuta. Determinatsioonikordaja $R^2 = 0,51$ näitab, et pooltel juhtudel kaasnevad parema esinemisega sisseastumiskonkursil ka paremad tulemused esimese õppeaasta õpingutes.

Hajuvusdiagramm 1. Seitsmes põhikursus

Sellest sisseastumiskonkursi ja õppeedukuse vahelisest positiivsest seosest saame järeldada, et valik on toimunud suhteliselt õigesti. Võrreldes seitsmenda põhikursuse ja aasta vanema ehk kuuenda põhikursuse esimese aasta õpinguid,¹³ on näha, et oluliselt on muutunud sisseastumiskonkursi kutsesobivusvestluse korrelatsioonikordaja, mis kuuenda põhikursuse korral osutus negatiivseks. Seega saab oletada, et kutsesobivusvestlus vastab rohkem sisseastumiskonkursi eesmärkidele. Järgnevalt on esitatud seitsmenda põhikursuse õpingute korrelatsioonitabel.

Tabel 5. Seitsmenda põhikursuse õpingute korrelatsioonitabel

	Konkurs	Meditsiiniõpe	Inimese füsioloogia	Eesti II maailmasõjas	Vabadussõda	Füüsika I või keemia ja keskkond	Matemaatika I	Eesti keel	Juhtimisteooria ja organisatsioonikäitumine
Meditsiiniõpe	0,29								
Inimese füsioloogia	0,15	0,34							
Eesti sõjaajalugu II (Eesti II maailmasõjas)	0,65	0,47	0,39						
Eesti sõjaajalugu I (Vabadussõda)	0,43	0,37	0,11	0,47					
Füüsika I või keemia ja keskkond	0,63	0,33	0,36	0,50	0,43				
Matemaatika I	0,64	0,27	0,15	0,49	0,41	0,68			
Eesti keel	0,45	0,20	0,22	0,42	0,44	0,15	0,20		
Juhtimisteooria ja organisatsioonikäitumine	0,09	0,24	0,25	0,17	0,12	0,03	0,03	0,32	
Kaalutud keskmine	0,71	0,57	0,46	0,75	0,65	0,75	0,80	0,52	0,38

Tabelist on näha, et õppeaasta lõpuks on tugevaim seos edukusega esimesel semestril läbitaval matemaatikal. Sisuliselt saab 60–65% aasta keskmisest hindest ennustada talvel sooritatava matemaatikaeksami järgi. Nõrk tulemus selles õppeaines annab üldjuhul signaali kursuseülematele, et kadeti õpingutes võib ka teistes õppeainetes raskusi tulla.

¹³ Uba 2003. Lk 127.

Kuuenda põhikursuse õpingud

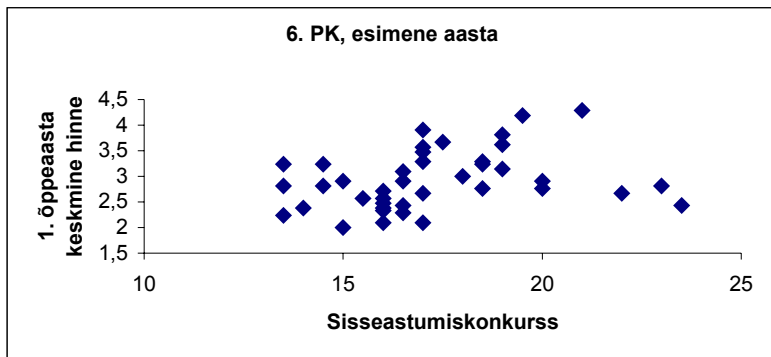
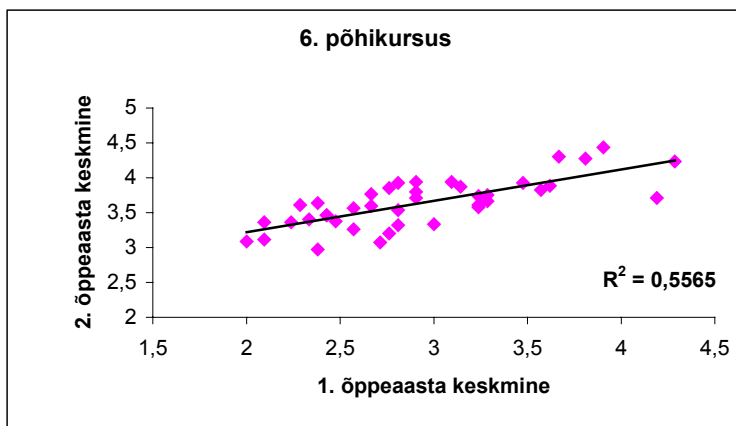
Aastal 2002 alustanud kadetid ehk kuues põhikursus (6. PK) on analüüsi tegemise ajaks õppinud neli semestrit ja läbinud selle aja jooksul 54 ainet, millest 21 on lõppenud hindelise eksamiga 34,5 ainepunkti ulatuses. Nii esimese kui ka kahe aasta kaalutud keskmiste korrelatsioonid sisseastumiskonkursil saavutatud tulemustega on esitatud tabelis 6.

Tabel 6. Kuues põhikursus

	Matemaatika	Üldfüüsiline test	Essee	Psühholoogiline test	Kutsesobivus-vestlus	Konkursipunktid	Esimese aasta keskmine hinne
Üldfüüsiline test	-0,196						
Essee	0,010	-0,023					
Psühholoogiline test	0,068	-0,134	0,193				
Kutsesobivusvestlus	-0,215	0,013	0,201	0,077			
Konkursipunktid	0,485	-0,003	0,563	0,691	0,347		
Esimese aasta keskmine hinne	0,397	0,003	0,237	0,166	-0,319	0,297	
Kahe aasta keskmine	0,018	0,220	0,429	0,033	-0,062	0,213	0,746

Tabelist on näha, et need seosed on väga nõrgad.¹⁴ Seda situatsiooni iseloomustab veelgi ilmekamalt allpool esitatud hajuvusdiagramm 2. Kuuenda põhikursuse puhul pole mõtet seostada õpingute edukust paremusjärjestusega sisseastumiskonkursil, samas ilmneb tugev seos esimese ja teise aasta kaalutud keskmiste vahel (0,75), mida illustreerib ka hajuvusdiagramm 3.

¹⁴ Hoolikas lugeja märkab mõningaid erinevusi varemavaldatu [1] ja käesoleva uuringu numbrilistes näitajates. Autori arvates pole need olulised ja on tingitud asjaoludest, et põhikursuste kadetikoosseis on aasta jooksul muutunud (nt akadeemiliste puhkustele minekud ning naasmised järgmise aasta põhikursusele), samuti mõjutasid õpingute kaalutud keskmisi muudatused õppekavas ning viienda põhikursuse korral varemõpitu ülekandmine kehtivale õppekavale.

Hajuvusdiagramm 2. Kuuenda põhikursuse õppeedukus**Hajuvusdiagramm 3.** Kuuenda põhikursuse esimese ja teise aasta õpingud

Umbes poolte juhtude jaoks (determinatsioonikordaja = 0,56) on tulemus tõene, kui teise õppeaasta keskmist hinnet ennustada hajuvusdiagrammis näidatud trendijoont kasutades.

Hindeliste õppeainete suur hulk (21 ainet) ei võimalda siinjuures esitada terviklikku õppeainete korrelatsioonitabelit. Tabelisse 7 on koondatud ained,

Tabel 7. Kuuenda põhikursuse kahe õppeaasta kaalutud keskmiste korrelatsioonid

	Sisseastumiskonkursi punktid	Matemaatika I	Tehniline joonestamine	Inimese füsioloogia	NSVL sõjalised huvid Baltikumis	Eesti sõjaajalugu I (Vabadussõda)	Esimese aasta keskmine hinne	Elektrotehnika ning ohitlud kemikaalid keskkonnas	Materjalid ja nende töötlemistehnoloogiad	Ulevaade psühholoogiast
Matemaatika I	0,079									
Tehniline joonestamine	0,136	0,228								
Inimese füsioloogia	0,012	0,368	0,410							
NSVL sõjalised huvid Baltikumis	0,269	0,269	0,247	0,246						
Eesti sõjaajalugu I (Vabadussõda)	0,176	0,104	0,113	0,294	0,426					
Esimese aasta keskmine hinne	0,297	0,710	0,460	0,585	0,513	0,537				
Elektrotehnika ning ohitlud kemikaalid keskkonnas	0,126	0,562	0,322	0,372	0,264	0,156	0,633			
Materjalid ja nende töötlemistehnoloogiad	-0,183	0,305	0,262	0,371	0,152	0,173	0,440	0,361		
Ulevaade psühholoogiast	0,298	0,405	0,273	0,299	0,396	0,144	0,614	0,454	0,321	
Kahe aasta keskmine	0,213	0,282	0,523	0,582	0,333	0,401	0,746	0,622	0,539	0,578

millega on keskmise hindega suurim seos (korrelatsioonikordaja $\geq 0,5$). Matemaatikal on tugev positiivne seos esimese aasta õppetulemustega (0,71), kuid see peaaegu kaob teisel õppeaastal (0,21) ning seda pole asendamas üski teine õppeaine.

Kuuenda ja seitsmenda põhikursuse õpingute seost sisseastumiskonkursiga võrreldes on näha, et kadettide valikutingimused on toimunud erinevalt: seitsmendal põhikursusel on arvestatav positiivne seos esimese õppeaasta hinnetega, kuuendal põhikursusel seda peaaegu pole. Samas on kuuendal põhikursusel tugev seos esimese ja teise õppeaasta õppeedukuse vahel.

Viienda põhikursuse õpingud

Aastal 2001 alustanud kadetid ehk viies põhikursus (5. PK) on õppinud kuus semestrit. Tabelis 8 toodud seoseid keskmiste hinnete ja sisseastumiskonkursi vahel võib kõikide õppeaastate järel pidada keskmisteks, üksikute õppeainete korrelatsioonikordajaid on esitatud tabelis 11. Samamoodi nagu kuuenda põhikursuse korral, osutub tugevaks esimese aasta keskmise hinde seos järgnevat aastate keskmiste hinnetega.

Tabel 8. Viienda põhikursuse õpingute korrelatsioonid sisseastumiskonkursiga

	Sisseastumiskonkurss	I aasta kaalutud keskmine	Kahe aasta kaalutud keskmine
I aasta kaalutud keskmine	0,490		
Kahe aasta kaalutud keskmine	0,556	0,855	
Kolme aasta kaalutud keskmine	0,512	0,817	0,926

Õppekava kohaselt algab viiendal semestril erialaõpe, kus kadetid valivad erinevate erialade õppe vahel ning õppetöö jätkub vastavalt erialale. Erialakursuste õppekavu võrreldes on märgata lisaks erinevustele õppeainete nimetustes ja sisus ka arvestatavad erinevused läbitavate eksamiainete arvus ning nende kogumahtudes, mida illustreerib tabel 9.

Tabel 9. Viienda põhikursuse erialaõpe

Eriala	Eksamiainete arv kolmandal õppeaastal	Eksamiainete kogumaht ainepunktides	Eksamiaine keskmine maht
Pioneerieriala	22	37,5	1,7
Sideeriala	10	30	3,0
Jalaväe eriala	13	34	2,6
Logistika eriala	12	29,5	2,5
Piirivalve eriala	10	14,5	1,5

Käesoleva analüüsi tegemise ajaks on viiendal põhikursusel jäänud sooritada praktika, kirjutada ja kaitsta lõputöö, mistõttu saab nende erialaõppe kohta teha kokkuvõtteid. Tabelist on näha, et õppekava läbimiseks on enim eksameid sooritanud pioneerieriala lõpetajad ja vähim sideeriala lõpetajad (vastavalt $25 + 22 + 1$ ja $25 + 10 + 1$).

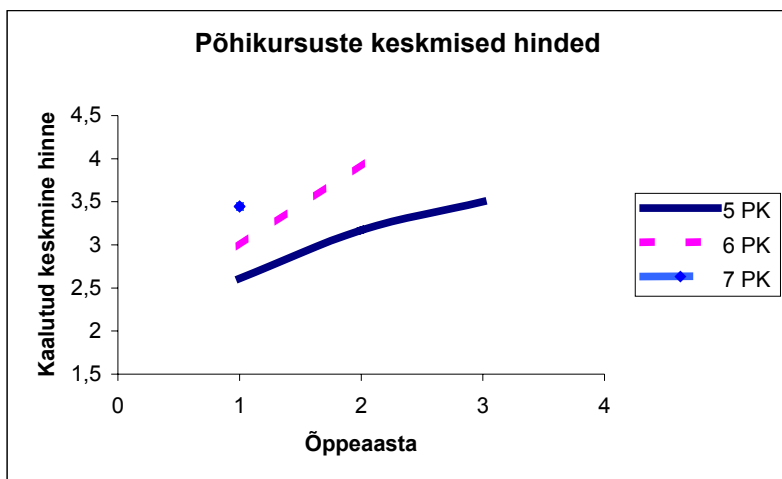
Samuti on näha, et kadettide õppeaasta koormuseks olevast neljakümnest ainepunktist 37,5 ehk peaaegu kõik lõpevad pioneerierialal eksamiga. Samas piirivalve erialal tuleb eksamiga lõpetada natuke üle kolmandiku sooritatavast õppetööst. Objekttiivne vajadus taoliseks erinevuseks ohvitseride ettevalmistamises vajab täiendavat uurimist ja põhjendamist.

Õpingute edukusest

Eespool nägime, et kuuenda põhikursuse sisseastumiseksamite ja õppeedukuse vaheline korrelatsioon on nõrk, viienda põhikursuse puhul keskmine ning seitsmendal põhikursusel tugev. Nende kursuste kaalutud keskmised hinded on esitatud tabelis 10 ja nende hinnete arengut iseloomustab graafik 1. Viimane sisendab teatud optimismi, paraku tuleb arvestada valimi väiksusega, mis ei luba teha kaugeleulatuvaid järeldusi kadettide keskmise hinde pidevast kasvust.

Tabel 10. Põhikursuste kaalutud keskmised hinded

	I õppe- aasta	Kaks õppe- aastat	Kolm õppe- aastat
5. PK	2,61	3,17	3,5
6. PK	2,98	3,95	
7. PK	3,44		

Graafik 1. Põhikursuste hinnete kaalutud keskmised

Tabelisse 11 on koondatud valik viienda ja kuuenda põhikursuse õppeainetest, mille korrelatsioon kaalutud keskmise hindega on keskmine või tugev. Tabelisse kantud õppeaineid, millel puudub seos esimese õppeaasta keskmise hindega, õpetati teisel õppeaastal, samuti polnud kuues põhikursus analüüsi tegemise hetkeks läbinud kõiki neid aineid mis viies põhikursus.

Tabel 11.5. PK ja 6. PK õppeainete korrelatsiooninäitajaid kaalutud keskmise hindega

Aine nimetus	5. PK			6. PK	
	I õppeaasta keskmine	Kahe õppeaasta keskmine	Kolme õppeaasta keskmine	I õppeaasta keskmine	Kahe õppeaasta keskmine
Eesti keel	0,49	0,56	0,51	0,31	0,31
Matemaatika	0,79	0,68	0,69	0,71	0,28
Füüsika	0,74	0,68	0,67	0,48	0,42
Tehniline joonestamine	0,48	0,48	0,56	0,46	0,52
Juhtimisteooria ja organisatsioonikäitumine	0,59	0,47	0,42	0,41	0,40
Politoloogia ja rahvusvahelised konfliktid	0,58	0,37	0,27		
Eesti sõjajalugu Põhjasõjast I maailmasõjani	0,51	0,42	0,42		0,50
Sõjaväepedagoogika		0,76	0,60		0,30
Inglise keel		0,64	0,66		0,54
Materjaliõpetus		0,63	0,62		0,58
Kliiniline psühholoogia		0,65	0,62		
Sidekursus		0,67	0,69		

Hakkab silma, et viienda põhikursuse keskmiste hinnete korrelatsioonid valitud õppeainetega on üldjuhul tugevamad kui kuuendal põhikursusel. Sellest saab järeldada, et viienda põhikursuse koosseis võrreldes kuuenda põhikursusega on õppeedukuse seisukohalt homogeensem. Viieldal põhikursusel on esimesel aastal õpitud ainetest tugevaim korrelatsioon matemaatikale ja füüsikale, mis jääb täiesti arvestatavaks ka teise aasta lõpuks. Analüüsid kahe aine koosmõju keskmisele hindele, ei osutunud matemaatika ja füüsika siiski parimaks seost näitavaks kombinatsiooniks. Selleks osutusid matemaatika ja eesti keel korrelatsioonikordajaga 0,76. Kuuenda põhikursuse kohta nii selgelt väljenduvaid seoseid ei ilmnenud.

Kokkuvõte

Hariduskulude optimeerimise seisukohast vaadatuna on oluline leida vastuvõtukatsetega parimad kadetid. Hetkel kasutuselolevad valikukriteeriumid ei anna alust arvata, et need võimaldaksid teha parima valiku, sest kadettide akadeemiline edukus korreleerub vastuvõtu paremusjärjestusega nõrgalt. Samas on sisseastumiseksamite mõju paremusjärjestuse kujunemisele suhteliselt ühtlane, lisatsetide juurutamisel on vaja olemasoleva tasakaaluga arvestada.

Kadettide õpinguid jälgides on märgata arvestatav erinevus mõningate erialade eksamiainete arvus ja mahus samal õppeperioodil, ulatudes kuni 10 eksamini ja kuni 24 ainepunktini. Kuna tegemist on ühe ja sama õppekavaga, vajab erialaõpe selles õppekavas täiendavat läbimõttlemist ja koormuste tasakaalustamist.

Lisaks akadeemilisele edukusele on õppekulude kasutamise efektiivsust silmas pidades oluline tulevaste ohvitseride kohanemine ja toimetulek edaspidises teenistuses, samuti haridusteel. Käesolev uuring ei välista, et praegused kadettide valikutingimused on parimad nende eesmärkide täitmiseks.

Peep Uba, knd (füüsika-matemaatika),
KVÜÕA loodus- ja täppisteaduste õppetooli juhataja